

Prøve i norsk stil 25/4 1955

Av Karin Kirkeby

Karin Kirkeby, f. Skjørshammer, var elev ved Eidsberg framhaldsskole i skoleåret 1954/55. Det var siste året framhaldsskolen holdt til på Åsgård skole i Trømborg. Karin har gitt oss denne stilen og oppgaven lød som følger:

Ved sankthans-tider

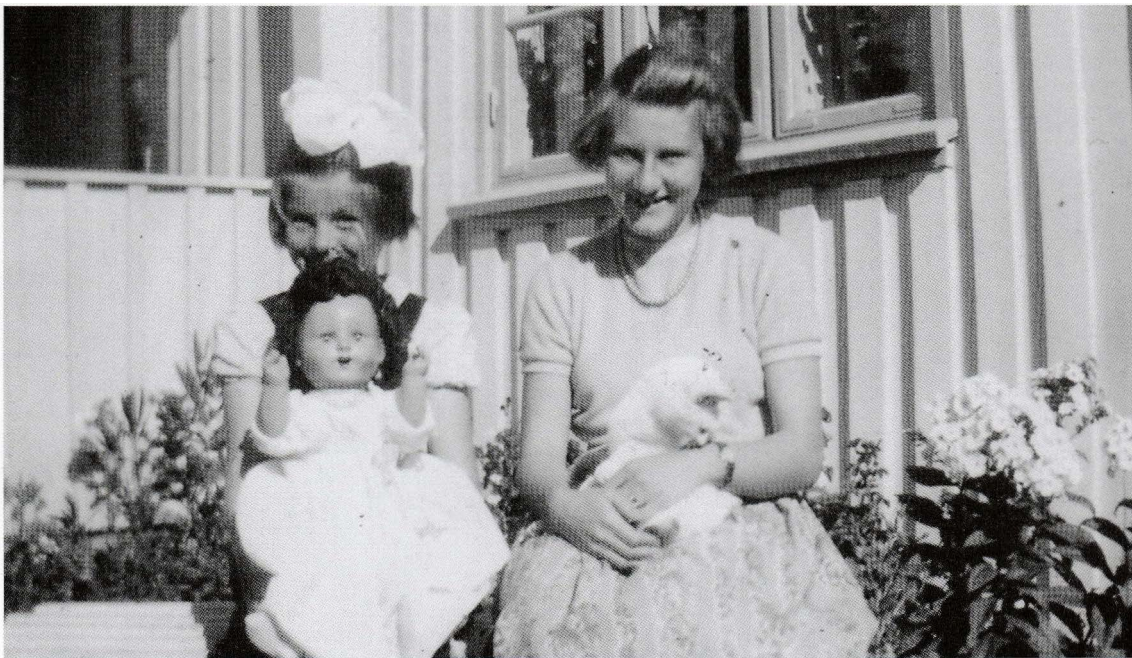
Sommerens store høydepunkt er sankthans. Da er det som regel pent vær og solen skinner hver dag.

Da setter varmen for alvor inn, og det er lyse netter og lange dager.

Tar man en titt på marka, vil en merke forandring fra i vår. Marka er tørr og grå, og der det er sådd, spirer det og gror. En kan betrakte marka som et lappeteppe.

Beitene er grønne og frodige, og det dufter grønt gras lang vei. Engene er nesten ferdig til å skjæres, og timoteien og kløveren er fullt utsprungen. Åkrene spirer og gror, og potetene stikker sine grønne, friske blad opp av jorda. Tidlig-potetene er alt langt på vei til å modnes.

Som regel i denne tida skorter det på regn. Det har lett for å bli for tørt, nå når sola er oppe hele dagen. Turnipsen er ferdig luket en gang, men nå kryr det av ugras igjen. Grønnsakhagen spirer og gror, og ugraset like dan. Veiene er støvete og tørre, og langs veikantene står blomstene ferdig til å plukkes. Det er på denne tida blomstene står i sin peneste flor. Det er store slyngroser et-

Gerd og Karin f. Skjørshammer.

ter husveggene, og små andre blomster i bakker og lier.

Bekkene som renner er tynne og sammenskrumpet. Det er lite vann i dem på denne tiden. Langs bekkedanten trives de mer hardføre blomstene. Skogen er en eneste skjønnhet nå. Den står der grønn og frodig med utsprunget lauv og friske granbusker. Dyrene liker seg godt ved sankthanstider, særlig er det trekkfuglene som synger i tretoppene på sin måte. Gauken galer sine siste ko-ko, før han drar mot det varme land. *Gauk og sisik, trost og stær, synger alle dager,* står det i sangen. Og det er tegn på at de er glade og tilfredse. Linerla tripper fornøyd over tunet, mens småfuglene synger i tretoppene.

Ute på tunet går kuene og hestene og koser seg. De spiser grønt frodig gras hele dagen. I mellom legger de seg og tar en pust, mens de drøvtygger om kapp. De som liker seg aller best er vel hunden og katten. Men de liker seg best i skyggen. Den tykke pelsen blir veldig varm, når sola skinner på den.

Ved disse tider er det en pust i onnearbeidet. På landet er det resten av luking i turnips- og grønnsakåkrene. Ugraset er noe bonden strever med hele sommeren igjennom. Potetene hyppes også føre slått.

*Det lå en pjokk og lukte i turnipsåkerens gress.
Han hadde ingen lue og ikke noen dress.
Han hadde bare bukser, og de var lyseblå,
og denne enden var det som sola skinte på.*

Bøndene rusler og gjør i stand redskapen til slått, og skifter om beiteplasser for dyra.

I midten av juni begynner også feriene. Og da drar folk i byen mot vann,

hytter og på lengre sykkel- og bilturer. Det er masse turister etter veiene. Norske og utenlandske biler suser i vei på landeveiene. Andre sykler, især er det ungdommen, og også noen haiker og kommer seg frem også på den måten. Folk er luftige og lyskledde. Solen har gjort dem brune, og folk ser sunne og friske ut.

Selve sankthansaften er det liv langs elver og vann. Da er det midtsommer og den vil alle feire. Unge og gamle drar til nærmeste vann for å more seg. Og er det helt stille på vannet, er det den peneste kvelden i hele året. Klokken tolv tennes bålene, og trekkspillet spiller opp. Ja, da blir det liv.

*Røde bål og sanktehans,
og trekkspilltoner og bryggedans.*

De som har båter, reiser ut på vannet. Hvis en sitter alene igjen på land, kan en høre dempet musikk og åreslagene mot vannet.

Ungdommen morer seg til langt på natt, og gleder seg til neste sankthansaften. Når varmen kommer i været, blir det også varmt i vannet. Da begynner badelivet, og de som bor nærme vannet, nytter da høvet til et bad daglig.

En kan ikke tenke seg noe så vakkert som en midtsommerveld. En ser solen som legger siste hånd på verket, før den synker ned i vest. Landskapet med enger og skog ligger fredelig i den lyse sommernatten.

*Fager kveldssol smiler over jorden ned.
Jord og himmel hviler stilt i heilag fred.
Berre bekken brusar frå det bratte fjell.
Høyr kor sterket det susar, i den stille kveld.*